گزارش «ایران» از تفاوت آمار عرضه خودرو به مردم

خودروسازان راضی؛ مردم ناراضی

بازار خودرو

طی چند هفته اخیر خودروسازان و مونتاژکاران برای مردم مشکلاتی را ایجاد کردند که مهم‌ترین آنها جدا از کیفیت پایین محصولات داخلی و البته مونتاژی، عدم تحویل بموقع خودروها و افزایش قیمت است. در این خصوص بهانه‌های مختلفی مطرح می‌شود؛ از جمله خودروسازان با اضافه کردن آپشن‌های ۲ میلیون تومانی، تقاضای افزایش ۲۰ الی ۴۰ میلیون تومانی از شورای رقابت دارند. یا اینکه با شعار رعایت استانداردهای ۸۵ گانه بر قیمت‌ها می‌افزایند.

طی هفته‌های اخیر نیز دیدیم که گروه خودروسازی سایپا برای ۵ محصول خود که ۳ محصول آن قدیمی بود و تنها آپشن به آن اضافه شده است، مجوز افزایش قیمت از شورای رقابت دریافت کرد. با آنکه بارها چرایی این جهش قیمت مورد سؤال قرار گرفته، گروه سایپا به جزئیات این موضوع اشاره نکرده و تنها به صحبت‌های کلی از نرخ تورم و رعایت استانداردهای ۸۵گانه، بسنده کرده است. سال‌های متمادی است که خودروسازان و مونتاژکاران خلف وعده می‌کنند و به تعهدات خود پایبند نیستند. اما این بار صحبت از آن است که خودرو در کف پارکینگ خودروسازان وجود دارد و خودروساز از عرضه آنها به مردم پرهیز می‌کند؛ چرا که می‌خواهند مجوز افزایش قیمت برای محصولات خود دریافت کنند و سود بیشتری عایدشان شود. شاید به همین دلیل است که مدیران خودروسازی و بخصوص سایپا صحبت از زیان انباشته خود می‌کنند. چندی پیش مدیرعامل سایپا پیش‌بینی کرد که زیان انباشته خودروسازان با قیمت‌گذاری که شورای رقابت انجام می‌دهد، به ۲۰۰ هزار میلیارد تومان می‌رسد. اما خیلی از کارشناسان صنعت خودرو چنین عددی را قبول ندارند و معتقدند که بیان زیان انباشته با هدف آن است که خودرو، از شمول قیمت‌گذاری خارج شود. به هر ترتیب، این روزها مردم از خودروسازان و مونتاژکاران بشدت گله‌مند هستند و اعتقاد دارند که سیاستگذاران و نهادهای نظارتی باید فعالیت خودروسازان را به طور ویژه رصد کنند تا اجحاف‌ها بیش از این نشود. به عنوان مثال چرا هنوز بهمن‌موتور جریمه ۱۴ هزار میلیارد تومانی خود را پرداخت نکرده است؟ با آنکه سازمان حمایت و تعزیرات حکومتی میزان جریمه یاد شده را تأیید کردند، گروه بهمن مدعی شده که ما همواره سعی در عرضه خودروهای باکیفیت و قیمت منصفانه داشته‌ایم، قاعدتاً باید تشویق شود و نه تنبیه. سابقه این موضوع به آذرماه سال ۱۴۰۱ برمی‌گردد، زمانی که سازمان حمایت از مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان طی گزارشی به سازمان تعزیرات، بهمن‌موتور را به تخلف گرانفروشی ۹۰۰ میلیارد تومانی در عرضه خودرو در سال ۱۴۰۰ متهم کرد. این تخلف زمانی رسانه‌ای شد که در بهمن ۱۴۰۱ رئیس سازمان تعزیرات، اعلام کرد که گروه بهمن به ۱۳ هزار میلیارد و ۸۶۰ میلیون تومان جریمه محکوم شده است.

عکس: ایرنا

اعتراض به خلف وعده

تجمع مشتریان برخی خودروسازان در مقابل سازمان تعزیرات در اعتراض به خلف وعده شرکت‌ها در تحویل خودرو

توجه به خواسته بحق مردم

خواسته بحق مردم این است که خودروسازان باید بابت تخلفات و گرانفروشی‌هایی که دارند، مجازات شوند. اگر چنین امری اتفاق نیفتد، در حق مردم بیش از گذشته اجحاف خواهد شد. عدم برخورد با بهمن موتور باعث شد که این مجموعه پیشروی کند و به صندلی مدیریت ایران خودرو نزدیک شود. این امر قطعاً رانتی بزرگ برای مجموعه گروه بهمن رقم خواهد زد. مجموعه‌ای که مدیران آن پرونده‌های بزرگ مفاسد اقتصادی دارند. یکی از آنها فراری و دیگری با قید وثیقه آزاد است.

این روزها که مردم در برابر وزارت صمت، سازمان حمایت، تعزیرات حکومتی و... می‌ایستند، حق و حقوق خود را مطالبه می‌کنند و خواهان پاسخگویی خودروسازان و مونتاژکاران هستند. افرادی که تجمع می‌کنند یا از سال گذشته خودروی خود را تحویل نگرفتند، یا اینکه اعتراض به گرانفروشی دارند و یا اینکه اعتقاد دارند که اضافه کردن یک یا دو حرف انگلیسی نباید قیمت یک خودرو را ۵۰ میلیون تومان گران‌تر کند. شنیده‌ها از خطوط تولید، حکایت از آن دارد که تیراژ تولید خودروسازان و بخصوص سایپا کاهشی بوده است؛ البته خودروسازان چنین باوری ندارند و می‌گویند افزایش تولید حداقل ۸ درصدی داشته‌اند، اما اگر رشد تولید بوده، چرا خودرو به دست مردم نرسیده است؟ چرا در عکس‌های ماهواره‌ای تعداد خودروهای کامل کف پارکینگ خودروسازان رو به افزایش است؟

ضرورت شفاف‌سازی

براساس گزارش رسمی که شرکت سایپا به بورس ارائه داده است، این شرکت در ۵ ماه نخست امسال ۱۲ هزار خودروی تولیدی خود را به مشتریان عرضه نکرده است. بنابراین اگر هدف سایپا از عدم تحویل این میزان خودرو به مشتریان، کسب مجوز افزایش قیمت از شورای رقابت نباشد، لاجرم این گزینه تقویت می‌شود که این شرکت به دنبال تنظیم بازار به نفع خویش است. البته دلیل دیگری هم در این میان می‌تواند مطرح شود و آن این است که برخی از محصولات تولیدی سایپا دچار نقص قطعه هستند و به اصطلاح هنوز تجاری نشده‌اند، اما سایپا آنها را جزو آمار تولید قطعی محسوب می‌کند که در این باره ضروری است این شرکت اطلاعات درست و دقیق به اطلاع بورس و سهامداران برساند.

طبق آمار وزارت صمت که توسط دفتر صنایع خودرویی منتشر می‌شود، خودروسازان از ابتدای سال جاری تا پایان مردادماه تعداد ۵۳۵ هزار و ۹۰۳ دستگاه خودرو تولید کرده‌اند. این در حالی است که برای رسیدن به هدف تعیین شده، خودروسازان باید ماهانه ۱۴۱ هزار و ۶۶۶ دستگاه تولید می‌کردند که در این صورت باید در انتهای مردادماه شاهد تولید ۷۰۸ هزار و ۳۳۳ دستگاه خودرو بودیم. بنابراین شرکت‌های خودروساز در پنج‌ماهه امسال تنها سه‌چهارم هدف تعیین‌شده را محقق کرده‌اند و ۲۵ درصد از برنامه سیاستگذار عقب هستند.

با این اوصاف به این نتیجه می‌رسیم که یا پیش‌فروش‌های خودرو بیش از توان خودروسازان بوده است و یا اینکه خودروسازان نمی‌خواهند از تلاطم بازار کاسته شود. زمانی که فعالیت خودروسازان مورد پیگیری قرار گرفت، به یکباره ایران‌خودرو اعلام کرد که ۱۹ هزار و ۷۰۰ دستگاه خودرو در پارکینگ داریم که فاکتور و وجه آنها از مردم دریافت شده و از سه‌شنبه (روز گذشته) تحویل آغاز می‌شود.

سایپایی‌ها نیز گفتند که از تعداد ۵۱ هزار و ۲۵۷ دستگاه در فرایند تجاری‌سازی تا تحویل به مشتری، ۳۶ هزار و ۳۱۹ دستگاه در فرایند فروش است، از این تعداد خودرو ۱۲ هزار و ۹۱ دستگاه آماده فروش، ۱۰ هزار و ۶۳ دستگاه خودرو فاکتور شده بدون پلاک، ۳ هزار و ۸۹۰ دستگاه خودرو برایشان فاکتور صادر شده، اما مجوز پلاک اخذ نشده که از مراجع ذیصلاح مجوز آنها را پیگیری می‌کنیم.

اگر اعتراض و تجمعات مردمی نبود، فعالیت خودروسازان پایش نمی‌شد و آنها با هدف افزایش قیمت، همچنان نسبت به دپوی خودروها اقدام می‌کردند. طی چند روز اخیر و با اقدام انحصارگرایانه خودروسازان و مونتاژکاران، قیمت خودرو در بازار دستخوش تغییر شد. اگر خودروسازان، محصولات خود را دپو و احتکار نمی‌کردند به طور قطع قیمت خودرو با شیب تندتری کاهش پیدا می‌کرد و وزارت صمت دوباره مورد حمله قرار نمی‌گرفت. این همان اتفاقی است که باعث شد سیدرضا فاطمی امین، وزیر صمت سابق در مجلس استیضاح شود. بازار خودرو بیش از هر زمان دیگر به آرامش نیاز دارد، لذا هرگونه احتکار، کاهش تولید عامدانه و صحبت از ضرر و زیان خودروسازان و البته پاسکاری بین وزارت صمت و شورای رقابت در مورد عرضه خودرو از طریق سامانه یکپارچه خودرو می‌تواند به صورت مستقیم و فوری بر بازار خودرو اثرمنفی بگذارد.

به میدان آمدن قوه قضائیه

با توجه به رخدادهای اخیر و افزایش سطح نارضایتی مردم از خودروسازان و مونتاژکاران، رئیس قوه قضائیه در نشست شورای عالی قوه قضائیه تأکید کرد که وضعیت بازار خودرو مردم را آزرده کرده است، تکلیف را در چند روز آینده مشخص کنید.

حجت‌الاسلام والمسلمین محسنی اژه‌ای ۱۰ مهرماه جاری خطاب به رئیس سازمان بازرسی کل کشور برای بررسی سریع برخی موضوعات مطرح شده درخصوص عرضه خودرو، دستورات مشخصی را صادر کرد و گفت: موضوع خودرو برای اقشار مختلف مردم یک امر عمومی تلقی می‌شود؛ در بعضی رسانه‌ها این مقوله مطرح شده که برخی در راستای گران کردن خودرو می‌خواهند بازار را تشنه کنند و حتی تعبیر «احتکار» را هم من در رسانه‌ها ملاحظه کردم؛ علی ایحال بازرسی کل کشور باید در اسرع وقت به این موضوع ورود کند تا چنانچه در این قضیه کوتاهی صورت گرفته به سرعت اصلاح شود و در غیراین صورت، موضوع برای مردم به روشنی تبیین شود؛ خیلی واضح است که برای مثال یک خودروساز در بازه زمانی ۳ ماه چه میزان تولید و چه میزان عرضه داشته است؛ باید با سرعت به این مقوله ورود کرد و موضوع برای مردم روشن و شفاف شود؛ اینکه فردی از مردم عادی که از مدت‌ها قبل برای خرید خودرو اقدامات لازم و اعلام شده را انجام داده، اما هنوز خودرویی دریافت نکرده، در رسانه‌ای صحنه‌ای از خودروهای عرضه‌نشده را مشاهده کند، موجبات دل‌آزردگی او فراهم می‌شود.

خودروسازان احتکار نکرده‌اند

در این خصوص ذبیح‌الله خدائیان چگنی، رئیس سازمان بازرسی کل کشور، گفت: علی‌رغم طرح مطالبی طی روزهای گذشته در برخی مطبوعات پیرامون احتکار خودروهای ایران خودرو و سایپا، همکاران ما در سازمان بازرسی طی بررسی‌هایی که انجام دادند به این موضوع نرسیدند.

او افزود: شرکت ایران‌خودرو در سال جاری ۲۶۷ هزار و ۶۲۰ خودرو تولید کرده که از این میزان ۲۵۴ هزار و ۸۰۳ دستگاه فاکتور (ایفای تعهد) شده و ۱۳ هزار و ۷۸۶ دستگاه نیز در سیر شماره‌گذاری هستند؛ همچنین قریب به ۱۷ هزار خودروی این شرکت هنوز به دلیل مشکلات مربوط به استاندارد یا سایر مسائل، فاکتور نشده‌اند. رئیس سازمان بازرسی ادامه داد: شرکت سایپا در سال جاری ۲۴۵ هزار و ۴۵۳ دستگاه خودرو تولید کرده که از این میزان ۲۲۶ هزار و ۶۶۲ دستگاه فاکتور (ایفای تعهد) شده و همچنان ۱۲ هزار و ۱۸۷ خودرو به دلیل عدم اخذ مجوز از سازمان استاندارد یا مشکلات محیط زیستی، شماره‌گذاری نشده‌اند.

انتقاد از دپوی برخی خودروها

با توجه به مسائلی که مطرح شده، اما مدیرکل دفتر تخصصی ارزیابی انطباق صنایع حمل و نقل و ماشین آلات سازمان ملی استاندارد از تحویل ندادن خودروها به مشتریان انتقاد کرد. مهدی انگورج در بازدید از پارکینگ دو خودروساز بزرگ درباره عدم تحویل خودروها به مشتریان گفت: همینطور که به صورت چشمی نگاه می‌کنیم، به نظر می‌رسد که حدود ۲ هزار خودرو در این پارکینگ است. نکته مهم این است که تمام خودروها تأییدیه دارند و عجیب است که هنوز در پارکینگ مانده‌اند. وی افزود: برچسب‌های استاندارد برای استعلام مشتری نیز روی خودرو موجود است. باید صحبت‌های خودروساز را بشنویم که چرا این خودروها در پارکینگ رها شده‌اند.

> شرکت‌های خودروساز در پنج‌ماهه امسال تنها سه‌چهارم هدف تعیین‌شده را محقق کرده‌اند و ۲۵ درصد از برنامه سیاستگذار عقب هستند

وضعیت تولید، خودروهای فاکتور شده و منتظر تأیید سازمان ملی استاندارد

موضوعات	سازمان بازرسی کل کشور		وزارت صمت		ایران خودرو	سایپا
	ایران خودرو	سایپا	ایران خودرو	سایپا		
میزان تولید خودرو	۲۶۷ هزار و ۶۲۰ دستگاه	۲۴۵ هزار و ۴۵۳ دستگاه	اعلام نشده است	اعلام نشده است	۲۷۶ هزار دستگاه	۲۵۰ هزار و ۵۳۵ دستگاه
میزان خودروهای فاکتور شده	۲۵۴ هزار و ۸۰۳ دستگاه	۲۲۶ هزار و ۶۶۲ دستگاه	اعلام نشده است	اعلام نشده است	اعلام نشده است	۲۲۲ هزارو ۸۷۱ دستگاه
مسیر شماره‌گذاری	۱۳ هزار و ۷۸۶ دستگاه	-	۱۹ هزار و ۷۰۰ دستگاه	۹ هزار و ۹۴۸ دستگاه	اعلام نشده است	۱۰ هزارو ۶۳ دستگاه خودرو
عدم اخذ مجوز از سازمان استاندارد (تأیید شورای رقابت برای افزایش قیمت)	۱۷ هزار دستگاه	۱۲ هزار و ۱۸۷دستگاه	۱۳ هزار دستگاه	اعلام نشده است	۲ هزار و ۵۰۰ دستگاه	اعلام نشده است

برش

شفاف‌سازی عوامل تأخیر

وزارت صمت نیز، در پی انتشار اخباری درخصوص دپوی خودرو توسط شرکت‌های خودروساز، اعلام کرد که بر اساس اطلاعات ارائه شده ایران خودرو، در حال حاضر تعداد ۱۳ هزار دستگاه خودرو تولید شده دارای استانداردهای ۸۵ گانه فاز ۲ هستند که براساس تعاریف شورای رقابت و همچنین لزوم طی شدن فرآیندهای مرتبط با اخذ مجوز استاندارد (TA) جهت عرضه به بازار، باید مراحل قیمت‌گذاری آنها در فرآیند اجرایی شورای رقابت طی شود. وزارت صمت افزود: همچنین ۱۹ هزار و ۷۰۰ دستگاه از این خودروها به نام مشتریان فاکتور شده و در حال طی شدن مراحل شماره گذاری و حمل به مقصد نمایندگی های سراسر کشور قرار دارند. در شرکت سایپا نیز ۳۴ هزار و ۱۷۱ دستگاه خودرو موجود است که از این میزان ۹ هزار و ۹۴۸ دستگاه فاکتور شده و فاقد پلاک هستند و به محض شماره‌گذاری تحویل مشتریان خواهند شد. وزارت صمت تصریح کرد: ۲۱ هزار و ۷۰۸ دستگاه خودرو نیز در انتظار صدور مجوز استاندارد و آماده فروش و فاکتور برای مشتریان هستند که از این تعداد ۱۵ هزار و ۳۶۴ دستگاه خودرو نیسان و ۶ هزار و ۳۴۶ دستگاه کوئیک است. بر اساس توضیح وزارت صمت، همچنین هزار و ۷۷ دستگاه خودرو تولید سال ۱۴۰۱ هستند که در انتظار اعلام نظر سازمان ملی استاندارد به سر می‌برند هزار و ۴۳۸ دستگاه نیز به علت کسری قطعات در فرایند تکمیل قرار دارند و پس از تکمیل وارد فرایند فروش خواهند شد.

اخبار

تسریع فرایند اجباری‌شدن استاندارد کالا و خدمات

اجرای استاندارد خدمات پس از فروش خودرو و لوازم خانگی در جلسات اخیر شورای عالی استاندارد با دستور رئیس دولت سیزدهم اجباری اعلام شد. براین اساس مطابق تبصره ۱ ماده ۳ قانون تقویت و توسعه نظام استاندارد از ظرفیت دستگاه‌های مرتبط به‌منظور تدوین و نظارت بر اجرای استانداردهای اجباری استفاده می‌شود.

معاون ارزیابی انطباق سازمان ملی استاندارد ایران در نشستی با معاون تجارت و خدمات وزارت صمت، با ترسیم فرایند اجباری شدن استاندارد کالا و خدمات، گفت: سازمان ملی استاندارد ایران در دوره تحولی خود بر استانداردسازی در حوزه‌های مختلف خدمات به عنوان اولویت دولت سیزدهم و مطالبه جامعه مصمم است.

احسان ساده افزود: در حوزه خدمات می‌توانیم اجرای تکالیف قانونی دستگاه‌های اجرایی را به نحوی مناسب و مؤثر دنبال کنیم که براساس وظیفه قانونی و حاکمیتی، سازمان نظارت عالیه و استصوابی خود را بر نحوه اجرای استانداردها داشته باشد.

وی تأکید کرد: با اجماع نظر دو دستگاه، مکانیزم اجرایی برای رعایت الزامات در ارائه خدمات ترسیم می‌شود تا به صورت هماهنگ و حذف موازی کاری این فرایند دنبال شود.

حمایت صندوق کارآفرینی از یک‌هزار طرح راکد و نیمه راکد

مدیرعامل صندوق کارآفرینی امید از امضای تفاهمنامه‌ای برای حمایت از یکهزار طرح راکد و نیمه راکد خبر داد و گفت: در طرح‌های توسعه‌ای کشور رشد ۸ درصدی در بخش‌های سرمایه‌گذاری جدید و بهره‌برداری از طرح‌ها در نظر گرفته شده است.

به گزارش ایرنا، نعمت الله رضایی اظهار داشت: آنچه عمدتاً کمتر تحقق می‌یابد سهم بهره‌وری است که باید سرمایه‌های راکدی که در کشور سرمایه‌گذاری شده به چرخه تولید برگردد.

وی افزود: بخشی از طرح‌ها در کشور یا راکد هستند یا زیر ظرفیت اسمی خود (کمتر از ۵۰درصد) فعالیت می‌کنند یا اینکه بیش از ۸۰درصد پیشرفت فیزیکی داشته‌اند و نیاز به سرمایه‌گذاری جدید دارند تا به چرخه تولید برگردند، به همین دلیل تفاهمنامه‌ای بین صندوق کارآفرینی امید و نهضت احیا به نمایندگی از معاونت توسعه روستایی برای حمایت از ۱۰۰۰ طرح منعقد شد. مدیرعامل صندوق کارآفرینی امید با اشاره به نظام اداری کشور گفت: شورای برنامه‌ریزی توسعه و کارگروه اشتغال سرمایه‌گذاری استان‌ها، طرح‌های نیمه‌تمام و راکدی را که واجد شرایط بهره‌برداری باشند معرفی می‌کنند تا بعد از بررسی در چرخه حمایت قرار گیرند.

رضایی بیان داشت: سال گذشته از محل تبصره ۱۸ منابع مربوطه برای طرح‌ها تأمین شده که بخشی در فرایند پرداخت تسهیلات و بخشی از طریق کارگروه‌های استانی در حال معرفی هستند. وی حمایت صندوق کارآفرینی امید را از طرح‌هایی دانست که از نظر اندازه و مقیاس، طرح‌های خرد، کوچک و متوسط معیشت محور بوده و در مناطق محروم و روستایی هستند.

مدیرعامل صندوق کارآفرینی امید با تأکید بر برنامه‌ریزی صندوق بر سیاست‌های بخشی متناسب با آمایش سرزمینی تصریح کرد: طرح‌های حمایت شده با تفاهم دستگاه‌های اجرایی بوده تا حمایت‌های لازم نیز از آنها انجام پذیرد.

تثبیت اشتغال ۲۰ میلیون شاغل در پایان ۱۴۰۱

در پایان سال ۱۴۰۱، بیشترین ماندگاری در وضع فعالیت در حوزه اشتغال صورت گرفت که مقدار آن ۸۶٫۱ درصد بود

اشتغال

بررسی‌ها نشان می‌دهد که وضعیت اشتغال از زمستان سال ۱۴۰۰ تا زمستان سال ۱۴۰۱، دارای بیشترین پایداری بوده و اغلب شاغلان در شغلشان تثبیت شده‌اند.

جریان نیروی کار از زمستان سال ۱۴۰۰ تا زمستان سال ۱۴۰۱، این روایت را بازگو می‌کند که بیش از ۲۰ میلیون شاغل در زمستان ۱۴۰۰، شغل خود را در زمستان سال ۱۴۰۱ حفظ کرده‌اند. به‌عبارتی براساس این داده‌ها از جابه‌جایی نیروی کار، در پایان سال ۱۴۰۱، ۲۰ میلیون شاغل از پایداری اشتغال برخوردار شده‌اند.

همچنین بر اساس نتایج داده‌ها از جابه‌جایی نیروی کار از زمستان سال ۱۴۰۰ تا زمستان سال ۱۴۰۱، نسبت بیکاری کاهشی و نسبت اشتغال افزایشی بوده است. به معنای دیگر در پایان سال ۱۴۰۱، اشتغال روند افزایشی به خود گرفته و در مقابل این نرخ بیکاری است که با روند نزولی مواجه بوده است. بنابر داده‌های مرکز آمار ایران، تعداد بیکاران در سال ۱۴۰۰، ۲ میلیون و ۴۰۹ هزار و ۱۴۲ نفر بوده که بیشترین درصد جابه‌جایی رادر سال ۱۴۰۱ داشته است. به‌طوری که ۳۶٫۷ درصد بیکاران از زمستان ۱۴۰۰ تا زمستان ۱۴۰۱، شاغل شده‌اند. بدین ترتیب از مجموع ۲ میلیون و ۴۰۹ هزار و ۱۴۲ بیکار، ۸۸۴ هزار و ۱۵۵ بیکار توانسته‌اند در سال ۱۴۰۱ شغل به‌دست بیاورند.

در همین حال، ۸۶٫۱ درصد از شاغلان زمستان سال ۱۴۰۰ در زمستان ۱۴۰۱ شغل خود را حفظ کرده‌اند. به‌عبارتی در سال ۱۴۰۱ از مجموع ۲۳ میلیون و ۱۷۳ هزار و ۷۵۹ شاغل در زمستان سال ۱۴۰۰، ۱۹ میلیون و ۹۵۲ هزار و ۶۰۶ نفر در زمستان سال ۱۴۰۱ شغل خود را حفظ کرده‌اند. بنابراین، بیکاری در بین این دو دوره بی‌ثبات‌ترین وضع فعالیت را داشته و درعین حال اشتغال بیشترین ماندگاری را به‌خود اختصاص داده است. ۱۳٫۹ درصد از شاغلان از زمستان ۱۴۰۰ تا زمستان ۱۴۰۱ یا بیکار شده‌اند یا به جمع جمعیت غیرفعال اضافه شده‌اند. ۳٫۳ درصد از شاغلان از زمستان سال ۱۴۰۰ تا زمستان ۱۴۰۱ بیکار شده‌اند و تعداد آنها ۷۶۴ هزار و ۷۳۷ نفر بوده است. در همین بازه زمانی ۱۰ درصد از شاغلان به جمعیت غیرفعال کشور افزوده شده‌اند. به معنای دیگر ۲ میلیون و ۴۵۶ هزار و ۴۱۸ نفر از شاغلان از زمستان سال ۱۴۰۰ تا زمستان ۱۴۰۱ شغل خود را از دست داده و دیگر تمایلی به یافتن شغل ندارند.

بر پایه جریان نیروی کار از زمستان سال ۱۴۰۰ تا زمستان سال ۱۴۰۱، ۶٫۴ درصد از جمعیت غیرفعال موفق به یافتن کار شده و شاغل شده‌اند. این تعداد افراد در حدود ۲ میلیون و ۴۱۶ هزار و ۶۹ نفر می‌شوند. در همین حال از زمستان سال ۱۴۰۰ تا زمستان سال ۱۴۰۱، سهم بیکاران ۳۹ درصد بوده است. از ۲ میلیون و ۴۰۹ هزار و ۱۴۲ بیکار در این بازه زمانی، علاوه بر خروج بیش از ۸۸۴ هزار بیکار از جمعیت بیکار و شاغل شدن آنها، ۲۴٫۳ درصد از بیکاران نیز دیگر تمایلی برای یافتن کار نداشتند و به جمعیت غیرفعال اضافه شده‌اند. به‌عبارتی بیش از ۵۸۵ هزار و ۴۲۱ بیکار تمایلی به یافتن کار نداشته‌اند.

اما از طرفی حدود ۴۱ هزار نفر از جمعیت غیرفعال از زمستان ۱۴۰۰ تا زمستان ۱۴۰۱ تمایل خود را برای یافتن کار ابراز کرده و بنابراین به جمعیت بیکار کشور اضافه شده‌اند. بر پایه داده‌های جریان نیروی کار از زمستان سال ۱۴۰۰ تا زمستان سال ۱۴۰۱، سهم شاغلان با ۰٫۱ درصد رشد به ۳۶٫۹ درصد افزایش یافت و نرخ بیکاری نیز با ۰٫۱ درصد کاهش به ۳٫۷ درصد رسید. جمعیت غیرفعال نیز از زمستان سال ۱۴۰۰ تا زمستان ۱۴۰۱ نیز بدون تغییر ماند و همان سهم ۵۹٫۴ درصدی خود را حفظ کرد. بدین ترتیب بیشترین ماندگاری در وضع فعالیت در حوزه اشتغال صورت گرفت و مقدار آن ۸۶٫۱ درصد بوده است.

بازار کار با استفاده از آمار جمعیت فعال، سطح اشتغال و نرخ بیکاری مورد مطالعه قرار می‌گیرد. مقایسه این شاخص‌ها در زمان‌های مختلف، تغییرات بازار کار را در طول بازه زمانی نشان می‌دهد.

اما جابه‌جایی‌هایی که در داخل این مقاطع زمانی رخ می‌دهد با این شاخص‌ها مشخص نمی‌شود. بنابراین داده‌های جریان نیروی کار همه تغییراتی که ممکن است داده‌های مقاطع زمانی نشان ندهند را پوشش می‌دهد.

بر پایه اعلام مرکز آمار از تغییرات شاخص‌های بازار کار در زمستان سال گذشته، نرخ مشارکت اقتصادی نسبت به همین مدت از ۴۰/۴ درصد به ۴۰٫۵ درصد افزایش یافت و سیگنال مثبتی به بازار کار نشان داد. در همین مدت اشتغال با افزایش ۲۶۲ هزار نفری مواجه شد.

عکس: علی حسن‌پور/ایران

> تعداد بیکاران در سال ۱۴۰۰، ۲ میلیون و ۴۰۹ هزار و ۱۴۲ نفر بوده که بیشترین درصد جابه‌جایی رادر سال ۱۴۰۱ داشته است. به‌طوری که ۳۶٫۷ درصد بیکاران از زمستان ۱۴۰۰ تا زمستان ۱۴۰۱، شاغل شده‌اند. بدین ترتیب از مجموع ۲ میلیون و ۴۰۹ هزار و ۱۴۲ بیکار، ۸۸۴ هزار و ۱۵۵ بیکار توانسته‌اند در سال ۱۴۰۱ شغل به دست بیاورند

برش

جزئیات نرخ بیکاری در پایان سال ۱۴۰۱نسبت به دولت‌های گذشته

انتشار نتایج آمارگیری جمعیت نیروی کار از سوی مرکز ملی آمار ایران در آخرین فصل سال ۱۴۰۱(فصل زمستان) و جمع‌بندی آمار سالانه آن، نشانگر بهبود چشمگیر نرخ بیکاری و افزایش تعداد کل شاغلان بوده است. مرکز آمار ایران آخرین نتایج آمارگیری خود را در فصل زمستان ۱۴۰۱ منتشر کرده است که نتایج این آمارگیری نشان می‌دهد نرخ بیکاری در کل سال ۱۴۰۱ به عدد ۹ درصد رسیده و در مقایسه ۲۰ ساله اخیر عددی چشمگیر و بی‌سابقه است. دولت سیزدهم در مجموع با نرخ آمار سال ۱۴۰۰، به متوسط نرخ ۹٫۲ رسیده که در مقایسه با دولت‌های گذشته آماری امیدبخش است. آمار دولت‌های هفتم و هشتم با نرخ متوسط ۱۲٫۸، دولت‌های نهم و دهم با نرخ ۱۱٫۶ و دولت‌های یازدهم و دوازدهم با نرخ ۱۱٫۰۸ همچنان نشان می‌دهند که نرخ بیکاری در دو سال اخیر با سیاست‌های جدید دولت سیزدهم در حوزه اشتغال و بهبود محیط کسب و کار به خوبی روند کاهشی داشته است.